

PUHEENJOHTAJAN PÄÄTELMÄT

GÖTEBORGIN EUROOPPA-NEUVOSTO

15. JA 16. KESÄKUUTA 2001

1. Eurooppa-neuvosto kokoontui Göteborgissa 15. ja 16. kesäkuuta antaakseen unionille poliittista ohjausta. Eurooppa-neuvosto
 - vahvasti laajentumisneuvotteluissa saavutetut ratkaisevat edistysaskeleet ja sopi puitteista laajentumisen saattamiseksi tuloksellisesti päätökseen sekä jatkoi keskustelua unionin tulevaisuudesta
 - sopi kestävän kehityksen strategiasta ja lisäsi ympäristöulottuvuuden työllisyyttä, talousuudistuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta koskevaan Lissabonin prosessiin
 - antoi suuntaviivoja talouspolitiikkaa varten kasvun ylläpitämiseksi ja rakenneuudistusten edistämiseksi
 - ilmaisi päättäväisyytensä toimia yhteisesti nykyisissä kriiseissä, erityisesti Lähi-idässä ja Länsi-Balkanilla.
2. Kokouksen aluksi vaihdettiin Euroopan parlamentin puhemiehen Nicole Fontainen kanssa näkemyksiä keskustelujen pääaiheista.

I EUROOPAN TULEVAISUUS

3. Laajentuminen ja maailmanlaajuistuminen tuovat Euroopan unionille suuria mahdollisuuksia ja haasteita. Unionin tulevaisuudesta käytävällä avoimella keskustelulla valmistellaan vuoden 2004 hallitustenvälistä konferenssia. Sen tarkoituksena on yhdessä meneillään olevien rakenteiden ja työskentelymenetelmien uudistamiseen ja nykyaikaistamiseen tähtäävien pyrkimysten kanssa muuttaa unionin perussopimuksia ja toimielimiä niiden mukauttamiseksi uusiin realiteetteihin ja kansalaisten vaatimuksiin.
4. Nizzan sopimuksen ratifiointiprosessia jatketaan, jotta unioni voi ottaa vastaan uusia jäsenvaltioita vuoden 2002 lopusta lähtien. Irlannin kansanäänestyksen osalta Eurooppa-neuvosto vahvistaa yleisten asioiden neuvoston Luxemburgissa 11. kesäkuuta antamat päätelmät sekä sen, että se on valmis avustamaan Irlannin hallitusta kaikin mahdollisin tavoin ratkaisun etsimisessä. Eurooppa-neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut laajentumiseen ja liittymisneuvottelujen edistymisen tukemiseen.

Laajentuminen

5. Liittymisneuvotteluissa on saavutettu merkittäviä edistysaskelia Ruotsin puheenjohtajakaudella. Kaikkien osapuolten päättäväisten ponnistelujen ansiosta on saavutettu ja ylitetty Nizzassa vuoden 2001 ensimmäiselle puoliskolle asetetut tavoitteet.

6. Neuvoston 11. kesäkuuta antamissa päätelmissä eritellään useilla avainalueilla saavutetut huomattavat tulokset. Ehdokasvaltiot ovat edistyneet merkittävästi liittymiskriteerien täyttämässä. Joidenkin ehdokasvaltioiden kanssa on saatu toistaiseksi päätökseen yli kaksi kolmannesta neuvotteluluvuista. Kaikki neuvotteluluvut tullaan ennen kesäkuun loppua avaamaan eräiden ehdokasvaltioiden kanssa, jotka aloittivat neuvottelut vasta viime vuonna. Etenemissuunnitelma on osoittautunut kunnianhimoiseksi ja realistiseksi kehykseksi neuvotteluille. Tulevien Belgian ja Espanjan puheenjohtajakausien aikana Euroopan unioni tulee noudattamaan etenemissuunnitelmaa yhtä päättäväisesti.
7. Ehdokasvaltioiden on edistytävä yhteisön säännösten saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä, sen soveltamisessa ja sen noudattamisen valvomisessa neuvottelujen uutta dynamiikkaa vastaavalla tavalla. Niiden on kiinnitettävä erityistä huomiota asianmukaisten hallintorakenteiden perustamiseen, oikeusjärjestelmien ja hallinnon uudistamiseen sekä vähemmistöjen asemaan. Erityisiä ponnisteluja tullaan kohdistamaan Bulgarian ja Romanian auttamiseen.
8. Ehdokasvaltioita arvioidaan edelleenkin yksinomaan niiden omien ansioiden perusteella. Eriyttämisperiaatetta sovelletaan. Tämän avulla parhaiten valmistautuneet maat voivat edetä neuvotteluissa nopeammin, ja toiset voivat saavuttaa niitä. Neuvottelujen kuluessa aikaansaatuja sopimuksia, edes osittaisia sopimuksia, ei voida katsoa lopullisiksi, ennen kuin asiassa on päästy kokonaisratkaisuun.
9. Laajentumisprosessi on peruuttamaton. Tähän mennessä saavutetun edistyksen perusteella Eurooppa-neuvosto vahvistaa uudelleen etenemissuunnitelman muodostavan kehyksen, jota noudattamalla laajentumisneuvottelut saatetaan tuloksellisesti päätökseen. Edellyttäen, että edistyminen liittymiskriteereiden täyttämässä jatkuu nykyistä vauhtia, etenemissuunnitelman ansiosta neuvottelut on mahdollista saattaa päätökseen vuoden 2002 loppuun mennessä niiden ehdokasvaltioiden osalta, jotka ovat valmiita. Tavoitteena on, että kyseiset maat osallistuisivat vuonna 2004 pidettäviin Euroopan parlamentin vaaleihin jäseninä.
10. Helsingissä tehdyt päätökset ovat lähentäneet Turkkiä EU:iin ja avanneet uusia näkymiä Turkin Eurooppaan liittyvien pyrkimysten osalta. Turkin liittymistä edeltävän strategian täytäntöönpanossa on saavutettu merkittävää edistymistä, muun muassa toteuttamalla vahvistettu poliittinen vuoropuhelu. Turkin esittämä yhteisön säännösten hyväksymistä koskeva kansallinen ohjelma on myönteinen edistysaskel. Lisätoimet ovat kuitenkin tarpeen useilla aloilla, kuten ihmisoikeuksien alalla. Turkkiä kehoitetaan toteuttamaan konkreettisia toimenpiteitä liittymistä edeltävän strategian kulmakivenä olevan liittymiskumppanuuden painopisteiden toteuttamiseksi. Neuvostoa pyydetään hyväksymään Turkille annettavaa liittymistä edeltävää apua koskevat yhtenäiset rahoituspuitteet viimeistään vuoden loppuun mennessä. Kansainvälisen valuuttarahaston kanssa sovittua talousohjelmaa on toteutettava tehokkaasti edellytysten luomiseksi talouden elpymiselle.
11. Ehdokasvaltioita kehoitetaan omaksumaan unionin taloutta koskevat, yhteiskunnalliset ja ympäristötavoitteet omiin kansallisiin politiikkoihinsa, kuitenkin siten, että kunkin ehdokasvaltion erityistilanne otetaan huomioon. Ehdokasvaltioiden aikomus toteuttaa eEurope+-aloite on onnistunut esimerkki. Kevästä 2003 alkaen komissio sisällyttää ehdokasvaltiot ja niiden kansalliset politiikat vuotuisen yhteenvetoraporttiinsa.

12. Eurooppa-neuvosto panee merkille, että komissio aikoo Nizzan päätelmien mukaisesti esittää lähiaikoina raja-alueita koskevan tiedonannon niiden taloudellisen kilpailukyvyn parantamiseksi.

Eurooppa-konferenssi

13. Eurooppa-konferenssi kokoontuu nykyisessä kokoonpanossaan Belgian puheenjohtajakaudella. Unionin kumppanuuden vahvistamiseksi Ukrainan ja Moldovan kanssa näitä maita pyydetään myöhemmin liittymään Eurooppa-konferenssiin.

Yhteistyö Ukrainan kanssa

14. Vakaa ja myönteinen poliittinen ja taloudellinen kehitys Ukrainassa on strategisesti tärkeää Euroopalle. Unioni antaa tunnustusta Ukrainan pyrkimyksille lähentyä Eurooppaa ja tukee jatkossakin demokraattista kehitystä, ihmisoikeuksien kunnioittamista, oikeusvaltion periaatetta ja markkinataloutta edistäviä uudistuksia Ukrainassa. Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan tuleva vierailu on osoitus tästä tuesta.

Keskustelu unionin tulevaisuudesta

15. Avoin keskustelu Euroopan unionin tulevasta kehityksestä aloitettiin 7. maaliskuuta. Puheenjohtajavaltion selvityksessä selostetaan useita rohkeasevia hankkeita, joita siitä lähtien on toteutettu. Tätä keskustelua, johon kaikki yhteiskuntaryhmät osallistuvat, on jatkettava aktiivisesti tulevina vuosina. Osana vuoden 2004 hallitustenvälisen konferenssin valmistelua jäsenvaltioita ja ehdokasvaltioita pyydetään laatimaan yhteenvedo kansallisella tasolla käydystä keskustelusta ja antamaan siitä selvitys seuraaville puheenjohtajavaltioille. Pohdintaa siitä, miten vuoden 2004 hallitustenvälisen konferenssin valmisteluvaihe jäsenneillä ja miten tähän työhön osallistumista laajennetaan, mahdollinen avoimen foorumin perustaminen mukaan luettuna, jatketaan Laekenin Eurooppa-neuvostoon asti.

Toimielinuudistus

16. Unionilla on oltava nykyaikaiset, avoimet ja kansalaisia lähellä olevat toimielimet. Uudistuksissa, joita kaikissa unionin toimielimissä toteutetaan parhaillaan, korostetaan sitoutumista tähän tavoitteeseen. Uudet säännöt yleisön oikeudesta tutustua asiakirjoihin ovat merkittävä askel kohti avoimempaa unionia.
17. Kuten pääsihteerin selvityksessä osoitettiin, neuvoston rakenteiden ja työmenetelmien lisä uudistukset ovat tarpeen. Pääsihteeri esittää mieluiten Laekenin Eurooppa-neuvostolle yksityiskohtaisia ehdotuksia jatkotoimenpiteiksi, jotta Eurooppa-neuvosto voi tehdä tarvittavat päätökset kesäkuuhun 2002 mennessä. Toimenpiteillä on tarkoitus varmistaa laajentumisen jälkeen tehokas neuvosto, jonka toiminta perustuu neuvoston istuntojen parempaan valmisteluun, tehokkaaseen koordinaatioon neuvoston eri kokoonpanojen välillä ja tehokkaampiin työmenetelmiin.
18. Talousarviomenettely sekä talousarvion toteuttaminen ja valvonta on saatava nykyaikaisten eurooppalaisten standardien mukaiseksi. Uudelleenlaadittu varainhoitoasetus on määrä antaa vuoden 2002 loppuun mennessä.

II KESTÄVÄN KEHITYKSEN STRATEGIA

19. Kestävä kehitys, jolla tarkoitetaan kehitystä, joka vastaa nykyisen sukupolven tarpeita kyseenalaistamatta tulevien sukupolvien mahdollisuuksia, on perussopimusten mukainen olennainen tavoite. Se edellyttää talous-, sosiaali- ja ympäristöpolitiikkojen käsittelemistä toisiaan vahvistavalla tavalla. Jos tulevaisuuden elämänlaatua uhkaavia suuntauksia ei onnistuta muuttamaan, yhteiskunnalle aiheutuvat kustannukset nousevat jyrkästi tai suuntauksista tulee peruuttamattomia. Eurooppa-neuvosto suhtautuu myönteisesti annettuun kestävästä kehitystä koskevaan komission tiedonantoon, johon sisältyy varteenotettavia ehdotuksia kyseisten suuntausten muuttamiseksi.
20. Eurooppa-neuvosto on yhtä mieltä kestävästä kehityksen strategiasta, joka täydentää unionin poliittista sitoumusta taloudelliseen ja sosiaaliseen uudistumiseen, lisää Lissabonin strategiaan kolmannen, ympäristöä koskevan ulottuvuuden ja ottaa käyttöön uuden lähestymistavan politiikan valmisteluun. Neuvosto laatii järjestelyt tämän strategian toteuttamiseksi.
21. Selkeät ja vakaat kestävästä kehityksen tavoitteet tarjoavat merkittäviä taloudellisia mahdollisuuksia. Tähän sisältyy mahdollisuus teknologisen innovaation ja investointien uuteen tulemiseen, mikä puolestaan saa aikaan kasvua ja työllisyyttä. Eurooppa-neuvosto kehottaa teollisuutta osallistumaan uuden ympäristöystävällisen tekniikan kehittämiseen ja laajempaan hyödyntämiseen esimerkiksi energian ja liikenteen aloilla. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää katkaista taloudellisen kasvun ja luonnonvarojen käytön välinen kytkös.

Uusi lähestymistapa politiikan valmisteluun

22. Unionin kestävästä kehityksen strategia perustuu periaatteeseen, jonka mukaan olisi tarkasteltava koordinoitusti kaikkien politiikkojen taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia ja otettava ne huomioon päätöksenteossa. Asianmukainen hinnoittelu siten, että hinnat heijastaisivat nykyistä paremmin eri toimista yhteiskunnalle aiheutuvia todellisia kustannuksia, helpottaisi tuotteiden ja palvelujen tuottamista tai ostamista koskevia kuluttajien ja tuottajien päivittäisiä valintoja.
23. Poliitiikan koordinoinnin parantamiseksi jäsenvaltioiden tasolla Eurooppa-neuvosto
 - *kehottaa* jäsenvaltioita laatimaan omat kansalliset kestävästä kehitystä koskevat strategiansa
 - *korostaa* olevan tärkeää laajasti kuulla kaikkia asianomaisia sidosryhmiä ja *kehottaa* jäsenvaltioita laatimaan asianmukaiset kansalliset menettelyt tätä varten.
24. Poliitiikan koordinoinnin parantamiseksi unionissa Eurooppa-neuvosto
 - *antaa* tarvittaessa vuotuisessa kevätkokouksessaan poliittista ohjausta unionin kestävästä kehityksen edistämiseksi
 - *kehottaa* unionin toimielimiä parantamaan eri aloja koskevien politiikkojen sisäistä koordinoitua. Kestävästä kehityksen strategian laaja-alaista valmistelua koordinoi yleisten asioiden neuvosto.

- *panee merkille*, että komissio tulee sisällyttämään Laekenin Eurooppa-neuvostolle esitettävään sääntelyn parantamista koskevaan toimintasuunnitelmaansa mekanismeja, joilla varmistetaan, että kaikkia tärkeimpiä politiikkoja koskeviin ehdotuksiin sisältyy arviointi niiden mahdollisten taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten kestävyydestä.

25. Jotta kestävä kehityksen strategian jatkotarkastelu olisi tehokasta, Eurooppa-neuvosto

- *kehottaa* neuvostoa strategian toteuttamiseksi tarkastelemaan komission tiedonantoon sisältyviä ehdotuksia, erityisesti päätavoitteita ja -toimenpiteitä koskevia ehdotuksia, sekä yhteisön kuudetta ympäristötoimintaohjelmaa ja ympäristönäkökohtien huomioon ottamista koskevia alakohtaisia strategioita
- *tarkistaa* edistystä strategian kehittämisessä ja täytäntöönpanossa vuotuisissa kevätkokouksissaan Tukholman Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti
- *panee merkille*, että komissio arvioi kestävä kehityksen strategian täytäntöönpanoa vuotuisessa yhteenvetoraportissaan tiettyjen pääindikaattoreiden pohjalta, joista neuvosto sopii ajoissa ennen kevään 2002 Eurooppa-neuvostoa; samaan aikaan komissio esittää raportin, jossa arvioidaan sitä, miten ympäristöteknologialla voidaan edistää kasvua ja työllisyyttä
- *antaa tukensa* GMO:iden merkintää ja jäljitettävyyttä koskevaan ehdotukseen liittyvälle komission työskentelylle
- *pyytää* neuvostoa ottamaan energian, liikenteen ja ympäristön asianmukaisella tavalla huomioon kuudennessa tutkimuksen ja kehittämisen puiteohjelmassa.

Maailmanlaajuinen ulottuvuus

26. Kestävä kehitys edellyttää maailmanlaajuisia ratkaisuja. Unioni pyrkii asettamaan kahdenvälisessä kehitysyhteistyössä ja kaikissa kansainvälisissä järjestöissä ja erityisjärjestöissä tavoitteeksi kestävä kehityksen. EU:n olisi erityisesti edistettävä ympäristöasioiden maailmanlaajuiseen hallintaan liittyviä kysymyksiä ja varmistettava, että kauppa- ja ympäristöpolitiikka tukevat toisiaan. Unionin kestävä kehityksen strategia on myös valmistautumista vuonna 2002 järjestettävään maailmanlaajuiseen kestävä kehityksen huippukokoukseen. Unioni pyrkii pääsemään huippukokouksessa kestävä kehitystä koskevaan "maailmanlaajuiseen sopimukseen". Komissio sitoutuu esittämään viimeistään vuoden 2002 tammikuussa tiedonannon unionin edistymisestä ja siitä, miten unionin olisi edelleen toimittava maailmanlaajuisen kestävä kehityksen hyväksi. Unioni on tässä yhteydessä uudelleen vahvistanut sitoutuvansa saavuttamaan mahdollisimman pian YK:n asettaman virallisen kehitysaputavoitteen, 0,7 prosenttia bruttokansantuotteesta, sekä edistymään konkreettisesti tämän tavoitteen saavuttamisessa ennen Johannesburgissa vuonna 2002 pidettävää maailmanlaajuisen kestävä kehityksen huippukokousta.

Kestävään kehitykseen tähtäävät ensisijaiset ympäristöön liittyvät toimet

27. Kestävää kehitystä koskevan komission tiedonannon, kuudennen ympäristötoimintaohjelman sekä ympäristönäkökohtien huomioon ottamista koskevien alakohtaisten strategioiden pohjalta Eurooppa-neuvosto on ensivaiheessa esittänyt joitakin tavoitteita ja toimenpiteitä yleisiksi ohjeiksi tulevaisuudessa laadittavaa politiikkaa varten neljällä ensisijaisella alalla, eli *ilmastonmuutoksen, liikenteen, kansanterveyden ja luonnonvarojen aloilla*, ja täydentää siten Tukholman Eurooppa-neuvoston sosiaalisista ja taloudellisista kysymyksistä tekemiä päätöksiä.

Ilmastonmuutoksen torjunta

28. Ihmisen toiminnasta johtuvat kasvihuonekaasupäästöt nostavat maapallon lämpötilaa ja vaikutukset heijastuvat ilmastoon kaikkialla maailmassa. Tämän vuoksi heinäkuun puolivälissä Bonnissa pidettävässä sopimuspuolten konferenssissa on onnistuttava. Yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat vakaasti päättäneet täyttää Kioton pöytäkirjan mukaiset omat sitoumuksensa. Komissio valmistelee ratifiointia varten vuoden 2001 loppuun mennessä ehdotuksen, jotta yhteisö ja sen jäsenvaltiot voivat täyttää sitoumuksensa ratifioida Kioton pöytäkirja pikaisesti. Euroopan unioni pyrkii varmistamaan, että teollistuneet maat osallistuvat mahdollisimman laajasti ponnisteluihin, jotta varmistettaisiin pöytäkirjan voimaantulo vuoteen 2002 mennessä. Unionin ponnistelujen tehostamiseksi tältä osin Eurooppa-neuvosto
- *vahvistaa uudelleen* sitoutumisensa Kioton tavoitteiden edistämiseen ja todennettavissa olevan edistyksen saavuttamiseen kyseisten sitoumusten täyttämiseksi vuoteen 2005 mennessä. Todeten Kioton pöytäkirjan olevan vasta ensimmäinen askel, se hyväksyy kuudennessa ympäristötoimintaohjelmassa esitetyt tavoitteet.
 - *vahvistaa myös* pyrkivänsä määrätietoisesti uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin mukaisesti saavuttamaan yhteisössä vuoteen 2010 mennessä ohjeellisen tavoitteen, jonka mukaan uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön osuus on 22 prosenttia sähkön kokonaiskäytöstä
 - *kehottaa* Euroopan investointipankkia edistämään kestävän kehityksen strategiaa ja toimimaan yhteistyössä komission kanssa pantaessa täytäntöön ilmastonmuutosta koskevaa Euroopan unionin politiikkaa.

Kestävä kehitys liikenteessä

29. Kestävällä liikennepolitiikalla olisi ratkaistava lisääntyvään liikenteen määrään ja ruuhkautumiseen, meluun ja saastumiseen liittyvät ongelmat ja edistettävä ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöä sekä sosiaalisten ja ympäristökustannusten huomioon ottamista kaikilta osin. Toimia tarvitaan, jotta liikennemäärät eivät nykyisessä määrin kasvaisi samaa tahtia bruttokansantuotteen kasvun kanssa. Erityisesti on siirryttävä maantieliikenteestä raide- ja vesiliikenteeseen sekä julkiseen matkustajaliikenteeseen. Tämän saavuttamiseksi Eurooppa-neuvosto

- *kehottaa* Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään vuoteen 2003 mennessä Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevat tarkistettut suuntaviivat komission tulevan ehdotuksen pohjalta, tarkoituksena antaa tarvittaessa etusija julkiseen liikenteeseen sekä rautateihin, sisävesiliikenteeseen, lähimerenkulkuun, yhdistettyihin kuljetuksiin ja tehokkaaseen yhdistettävyyteen kohdistuville infrastruktuuri-investoinneille
- *panee merkille*, että komissio tulee ehdottamaan puitteita, joilla varmistetaan, että vuoteen 2004 mennessä eri liikennemuotojen hinnoittelu vastaa nykyistä paremmin niistä yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia.

Kansanterveyden uhat

30. Euroopan unionin on vastattava kansalaisten pelkoihin, jotka liittyvät elintarvikkeiden turvallisuuteen ja laatuun, kemikaalien käyttöön sekä tartuntatautiepidemioihin ja antibioottiresistenssiin. Tätä varten Eurooppa-neuvosto
- *panee merkille* komission aikomuksen esittää virallisia ehdotuksia ja pyytää neuvostoa ja Euroopan parlamenttia hyväksymään ne, jotta kemikaalipolitiikka saataisiin laadittua vuoteen 2004 mennessä ja jotta varmistetaan, että seuraavan sukupolven aikana kemikaaleja tuotetaan ja käytetään ainoastaan sellaisilla tavoilla, joilla ei ole merkittäviä vaikutuksia terveyteen ja ympäristöön
 - *panee merkille* komission aikomuksen esittää vuoden 2001 loppuun mennessä toimintasuunnitelmat, joissa käsitellään tartuntatautiepidemioihin ja antibioottiresistenssin kehittymiseen liittyviä kysymyksiä
 - *kehottaa* Euroopan parlamenttia ja neuvostoa käyttämään hyväkseen saavutettua olennaista edistystä ja sopimaan nopeasti Euroopan elintarvikeviranomaisista ja elintarvikelainsäädäntöä koskevan asetuksen lopullisesta hyväksymisestä, jotta voitaisiin noudattaa Nizzan ja Tukholman Eurooppa-neuvostoissa sovittua aikataulua
 - *pyytää tarkastelemaan* mahdollisuutta perustaa terveysasioita käsittelevä eurooppalainen seuranta- ja ennakkoarvointiverkosto.

Luonnonvarojen vastuullisempi hallinta

31. Talouskasvun, luonnonvarojen käytön ja jätteiden syntymisen välisen yhteyden on muututtava. Vahva taloudellinen suorituskky on kytkettävä luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja kestäväan kehityksen edellyttämiin jätetasoihin, biologiseen monimuotoisuuteen, ekosysteemien säilymiseen ja aavikoitumisen estämiseen. Jotta näihin haasteisiin voidaan vastata, Eurooppa-neuvosto sopii seuraavaa:
- Yhteisen maatalouspolitiikan ja sen tulevan kehityksen olisi tavoitteidensa puitteissa myötävaikutettava kestäväan kehityksen saavuttamiseen asettamalla tarkistuksen painopisteeiksi terveellisten ja korkealaatuisten tuotteiden, ympäristöllisesti kestävien tuotantomenetelmien, myös luonnonmukaisen tuotannon, uusiutuvien raaka-aineiden ja biologisen monimuotoisuuden suojelun edistäminen.

- Tarkistettaessa yhteistä kalastuspolitiikkaa vuonna 2002 olisi laajan poliittisen keskustelun pohjalta vähennettävä kalastuksen aiheuttamaa kokonaispainetta saattamalla EU:n pyyntiponnistus käytettävissä olevien kalavarojen mukaiseksi ottaen huomioon sosiaaliset vaikutukset sekä tarpeen välttää liikakalastusta.
- EU:n yhdenmetyt tuotepolitiikka, jolla pyritään vähentämään luonnonvarojen käyttöä ja jätteiden ympäristövaikutuksia, olisi pantava täytäntöön yhteistyössä liike-elämän kanssa.
- Biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen olisi pysäytettävä vuoteen 2010 mennessä, kuten kuudennessa ympäristötoimintaohjelmassa esitetään.

Ympäristönäkökohdat yhteisön politiikoissa

32. Neuvostoa pyydetään viimeistelemään ja syventämään alakohtaisia strategioita ympäristönäkökohtien huomioon ottamiseksi kaikilla asiaankuuluvilla yhteisön politiikan aloilla, pyrkimyksenä niiden mahdollisimman pikainen täytäntöönpano, ja esittämään tulokset ennen kevään 2002 Eurooppa-neuvostoa. Tulevassa kuudennessa ympäristötoimintaohjelmassa ja kestävä kehityksen strategiassa esitetyt asiaa koskevat tavoitteet olisi otettava huomioon.

III TÄYSTYÖLLISYYS JA TYÖN LAATU KILPAILUKYKYISESSÄ UNIONISSA – TUKHOLMAN EUROOPPA-NEUVOSTON JATKOTOIMET

Yleinen taloudellinen tilanne ja talouspolitiikan laajat suuntaviivat

33. EU:n talous koheni viime vuonna huomattavasti. Kasvu oli merkittävää ja työttömyys putosi koko vuosikymmenen alimmalle tasolle. Kansainväliset taloudelliset olosuhteet ovat sittemmin huonontuneet merkittävästi ja kasvunäkymät unionissa ovat heikentyneet. Laajat sisämarkkinat tarjoavat kuitenkin yhdessä euron kanssa vahvan ja vakaan perustan kotimarkkinoiden kasvulle, kun markkinat ovat vähemmän alttiita valuuttakurssien heilahteluille. Euroopan talouden perustekijät ovat edelleen vahvat.
34. Unioni jatkaa päättäväisesti talouspolitiikan laajoissa suuntaviivoissa esitetyn talouspoliittisen strategian toteuttamista. Sen on jatkettava kasvuun ja vakauteen tähtäävän makrotalouspolitiikan soveltamista. Suhdannetasoitettujen julkisen talouden rahoitusasemien olisi parannuttava tai pysyttävä tasapainoisina tai ylijäämäisinä tulevina vuosina talouspolitiikan laajoissa suuntaviivoissa esitetyltä pohjalta. Automaattisten vakauttajien olisi annettava toimia silloin, kun se on mahdollista. Syntyviä inflaatiopaineita olisi torjuttava toteuttamalla tarjontaan vaikuttavia toimia työ- ja tuotemarkkinoiden pullonkaulojen poistamiseksi ja tarvittaessa ohjaamalla kysyntää finanssipolitiikalla. Tämä myötävaikuttaa kasvua ja työpaikkojen jatkuvaa syntymistä edistävään rahapoliittiseen ympäristöön.

35. Euroopan talouden ajanmukaistamista on jatkettava päättäväisesti unionin strategisen tavoitteen saavuttamiseksi. On erittäin tärkeää, että rakenneuudistukset, joiden tarkoituksena on lisätä kilpailua tavara-, palvelu- ja pääomamarkkinoilla, toteutetaan nopeasti. Pyrkimyksiä sisämarkkinoiden sääntelypuitteiden yksinkertaistamiseksi on jatkettava. Ainoastaan tällaisella määrätietoisella politiikalla voidaan varmistaa, että EU:n talouden viimeaikainen työpaikkoja ja vaurautta lisäävä kehitys voi jatkua. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön unionin koko työvoimareservi parantamalla naisten mahdollisuuksia päästä työmarkkinoille ja lisäämällä ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysastetta.
36. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen talouspolitiikan laajoihin suuntaviivoihin ja suositaa, että neuvosto hyväksyisi ne. Myönteinen uusi seikka on se, että talouspolitiikan laajoihin suuntaviivoihin on otettu mukaan kestävän kehityksen edistäminen. Keväällä kokoontuneen Eurooppa-neuvoston esittämien yleisten suuntaviivojen mukaisesti talouspolitiikan laajat suuntaviivat ovat talouspolitiikan koordinoinnin keskeinen väline.

Työntekijöille tiedottaminen ja heidän kuulemisensa

37. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa ja Euroopan parlamenttia etenemään kohti työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevan direktiiviehdotuksen antamista äskettäin neuvostossa saavutetun yhteisymmärryksen perusteella.

Veropaketti

38. Veropaketin suhteen on edistytty, ja neuvostossa on sovittu toimenpiteistä, joilla varmistetaan lopullisen sopimuksen aikaansaaminen ennen vuoden 2002 loppua. Neuvoston olisi tiedotettava säännöllisesti Eurooppa-neuvostolle työn edistymisestä.

Televiestintäpaketti

39. Televiestintäpakettiin kuuluvien lainsäädäntöehdotusten käsittelyssä on edistytty huomattavasti. Neuvoston ja Euroopan parlamentin olisi pyrittävä kaikin tavoin varmistamaan, että paketti hyväksytään lopullisesti Lissabonin päätelmien mukaisesti ennen vuoden 2001 loppua.

Yhtenäinen eurooppalainen ilmatila

40. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieliin yhtenäistä ilmatilaa koskevan aloitteen tärkeyden ja toteaa, että asianomaiset jäsenvaltiot ovat parhaillaan yhteydessä keskenään aloitteen alueellisesta soveltamisesta. Se toivoo, että yhteydenottojen tuloksena saadaan pian aikaan sopimus. Komissio aikoo esittää yksityiskohtaisia ehdotuksia, joiden tarkoituksena on yhtenäisen ilmatilan toteutuminen vuoteen 2004 mennessä.

Yhteisöpatentti

41. Neuvostossa äskettäin hyväksytty yhteinen lähestymistapa sekä sopimus siitä, että aloitetaan tarvittavat menettelyt Euroopan patenttisopimuksen tarkistamista varten, ovat merkittävä askel kohti yhteisöpatentin toteutumista vuoden 2001 loppuun mennessä.

Eri elinten toimipaikat

42. Eurooppa-neuvosto pyrkii edelleen valmistelemaan useiden tulevien elinten sijaintipaikkaa koskevaa päätöstä ottaen huomioon, että Edinburghissa vuonna 1992 tehtyä päätöstä sovelletaan yhä.

Väestön ikääntymisestä johtuvat haasteet

43. Väestön ikääntymisestä johtuviin haasteisiin vastaaminen edellyttää kokonaisvaltaista lähestymistapaa. Eurooppa-neuvosto hyväksyy kolme neuvoston määrittelemää laaja-alaista periaatetta, joilla varmistetaan eläkejärjestelmien kestävyys pitkällä aikavälillä: turvataan eläkejärjestelmien kyky täyttää sosiaaliset tavoitteensa ja pidetään yllä niiden taloudellista kestävyyttä sekä vastataan muuttuviin yhteiskunnallisiin tarpeisiin. Neuvoston olisi Lissabonin ja Tukholman päätelmien mukaisesti sekä avointa koordinoitimenetelmää noudattaen ja sosiaalisen suojelun komitean ja talouspoliittisen komitean yhteisen raportin perusteella
- laadittava kevään 2002 Eurooppa-neuvoston valmistelemiseksi Laekenin Eurooppa-neuvostoa varten tilanneselvitys, joka perustuu komission tiedonantoon tavoitteista ja työskentelymenetelmistä eläkkeiden alalla
 - laadittava alustava selvitys terveydenhoidon ja vanhustenhuollon alan suuntaviivoista kevään 2002 Eurooppa-neuvostoa varten.

Työn tulokset yhdistetään talouspolitiikan laajoihin suuntaviivoihin.

Syrjäisimmät alueet

44. Eurooppa-neuvosto pani merkille neuvoston erityisesti perustamissopimuksen 299 artiklan määräysten mukaisesti tekemät päätökset syrjäisimpien alueiden osalta maatalouden ja rakenteellisten toimien alalla.

Maailman kauppajärjestö WTO

45. Vahva, avoin ja sääntöihin perustuva monenvälinen kauppajärjestelmä myötävaikuttaa unionin strategiaan tavoitteisiin, muun muassa taloudellisen kasvun, kestävä kehityksen ja maailmanlaajuistumisen sosiaalisten ulottuvuuksien edistämiseen. Unionin tavoitteena on edelleen monenkeskisten kauppaneuvottelujen uuden kunnianhimoisen ja tasapainoisen neuvottelukierroksen aloittaminen Dohassa marraskuussa pidettävässä WTO:n neljännessä ministerikokouksessa. Neuvottelukierroksen tulisi palvella kaikkien WTO:n jäsenten etuja, erityisesti kehitysmaiden etuja, ja osoittaa, että kauppajärjestelmä voi vastata kansalaisyhteiskunnan huoliin. Eurooppa-neuvosto suhtautuu myönteisesti Göteborgissa pidetyn Euroopan unionin ja Yhdysvaltain huippukokouksen julkilausumassa esitettyyn uuteen tiiviin transatlanttisen yhteistyön perustaan. Kaikkia WTO:n osapuolia kehoitetaan työskentelemään rakentavasti ja joustavasti, jotta Dohassa päästäisiin yhteisymmärrykseen.

IV TAMPEREEN EUROOPPA-NEUVOSTON JATKOTOIMET

46. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luominen on Euroopan kansalaisten kannalta edelleen erittäin tärkeää. On olennaista, että kaikki Tampereen Eurooppa-neuvoston hyväksymät poliittiset suuntaviivat, painopisteet ja toimenpiteet toteutetaan asetetuissa määräajoissa. Jäsenvaltioiden ja neuvoston on pyrittävä tehokkaammin vauhdittamaan työskentelyä ennen joulukuussa kokoontuvaa Laekenin Eurooppa-neuvostoa, jossa käydään perusteellinen keskustelu edistymisen arvioimiseksi.

V YHTEISTYÖ RAUHAN JA TURVALLISUUDEN PUOLESTA

Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikka (ETPP)

47. Euroopan unioni on sitoutunut kehittämään ja hiomaan voimavarojaan, rakenteitaan ja menettelyjään parantaakseen kykyään suorittaa kaikkia konfliktinesto- ja kriisinhallintatehtäviä, joissa käytetään sotilaallisia ja siviilikeinoja. Kuten neuvoston hyväksymästä puheenjohtajavaltion selvityksestä ja sen liitteistä ilmenee, ETPP:n kehittäminen vahvistaa unionin kykyä edistää kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden mukaisesti. Euroopan unioni ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston ensisijaisen vastuun kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämisessä.
48. Kriisinhallinnan siviilinäkökohtien osalta on asetettu uusia konkreettisia tavoitteita, jotka olisi saavutettava vuoteen 2003 mennessä vapaaehtoisten tarjousten avulla. Neuvostoon ja neuvoston pääsihteeristöön on perustettu pysyvät poliittiset ja sotilaalliset rakenteet. Perusta on valmis sotilaallisten voimavarojen parantamista ja poliisivoimavaroja käsittelevien kokousten pitämiseksi onnistuneesti tulevalle puheenjohtajakaudella.
49. Pysyvän ja tehokkaan suhteen kehittämisessä Naton kanssa on edistytty. Pysyvistä neuvottelu- ja yhteistyöjärjestelyistä on sovittu ja niitä on toteutettu, mistä on esimerkkinä tiivis yhteistyö Länsi-Balkanin kriisinhallinnassa. Järjestelyistä, jotka koskevat EU:n turvautumista Naton voimavaroihin, on päästävä pian yhteisymmärrykseen.
50. On tehty järjestelyjä, jotka koskevat Euroopan unioniin kuulumattomien Naton eurooppalaisten jäsenten ja EU:n jäsen ehdokkaina olevien muiden valtioiden kanssa käytävää neuvonpitoa ja niiden osallistumista sekä suhteita Kanadaan ja muihin mahdollisiin kumppaneihin kuten Venäjään ja Ukrainaan.
51. Seuraavaa puheenjohtajavaltiota Belgiaa kehoitetaan edistämään työskentelyä kaikilla ETPP:n osa-alueilla yhdessä korkeana edustajana toimivan pääsihteerin kanssa ja raportoimaan siitä, miten tavoitteessa tehdä EU:sta pikaisesti toimintakykyinen on edistytty. Edistymisen on jatkuttava, jotta asiaa koskeva päätös voidaan tehdä mahdollisimman pian ja viimeistään Laekenin Eurooppa-neuvostossa.

Konfliktinesto

52. Eurooppa-neuvosto hyväksyi EU:n ohjelman väkivaltaisten konfliktien estämiseksi, mikä parantaa unionin valmiuksia johdonmukaiseen varhaisvaroitukseen, analyysiin ja toimintaan. Konfliktinesto on yksi unionin ulkosuhteiden päätavoite, ja se olisi otettava huomioon kaikilla asiaankuuluvilla osa-alueilla mukaan lukien Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikka, kehitys yhteistyö ja kauppa. Tulevia puheenjohtajavaltioita, komissiota ja korkeana edustajana toimivaa pääsihteeriä pyydetään edistämään ohjelman täytäntöönpanoa ja antamaan suosituksia sen kehittämiseksi edelleen. Eurooppa-neuvosto antaa kiitosta Ruotsin valmiudelle toimia Euroopan konfliktinestoon osallistuvien järjestöjen kanssa pidettävän alueellisen kokouksen isäntänä.

EU:n ja YK:n yhteistyö

53. Neuvosto on tehnyt tärkeitä päätöksiä Euroopan unionin ja YK:n välisen poliittisen vuoropuhelun lisäämiseksi ja yhteistyön lujittamiseksi. Toimivan kumppanuuden luomisessa YK:n kanssa on edistytty huomattavasti konfliktineston ja kriisinhallinnan aloilla sekä kehitys yhteistyön, humanitaaristen asioiden, turvapaikkapolitiikkojen ja pakolaisavun osalta. Tätä kumppanuutta vahvistaa edelleen konfliktinestoa koskevien lähestymistapojen molemminpuolinen vahvistaminen ja varmuus siitä, että Euroopan unionin kehittyvät sotilaalliset ja siviilivalmiudet antavat todellista lisäarvoa YK:n kriisinhallintatoimille. Tehostetussa yhteistyössä pidetään tärkeimpinä kohteina Länsi-Balkania, Lähi-itää ja Afrikkaa. Puitesopimusten tekeminen Euroopan yhteisön ja asianomaisten YK:n järjestöjen välillä tehostaa yhteistyötä.
54. Eurooppa-neuvosto antoi julkilausuman ballististen ohjusten leviämisen estämisestä (ks. liite I).

VI TRANSATLANTTISET SUHTEET

EU:n ja Yhdysvaltojen väliset suhteet

55. Yhdysvaltojen presidentin George W. Bushin osallistuminen Göteborgissa 14. kesäkuuta pidettyyn EU:n ja Yhdysvaltojen huippukokoukseen tarjosi tilaisuuden vahvistaa uudelleen transatlanttisen yhteisön perustan luovat tärkeimmät arvot ja yhteiset tavoitteet.
56. Lähi-Idän, Länsi-Balkanin ja Korean niemimaan osalta päätettiin jatkaa yhteistyötä tai toteuttaa yhteistä ulkopoliittista toimintaa.
57. EU ja Yhdysvallat olivat yhtä mieltä siitä, että ilmastonmuutos on kiireellisimmän toimenpiteitä vaativa ympäristöhaaste. Molemmat osapuolet totesivat olevansa eri mieltä Kioton pöytäkirjasta ja sen ratifiointista, mutta ilmoittivat pyrkivänsä päättäväisesti noudattamaan ilmastonmuutosta käsittelevän sopimuksen mukaisia kansallisia sitoumuksiaan ja velvollisuuksiaan. Jatkuvan vuoropuhelun tarve tunnustettiin. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että Yhdysvallat on sitoutunut olemaan estämättä Kioton prosessia ja työskentelemään rakentavasti tulevassa COP-6-konferenssissa Bonnissa. EU:n ja USA:n johtajat päättivät lisäksi perustaa ilmastonmuutosta käsittelevän henkilökohtaisten edustajien korkean tason työryhmän.

58. Oltiin yhtä mieltä tarpeesta luoda yhteinen ja laaja toimintatapa HIV:n ja aidsin torjumiseksi, erityisesti Afrikassa. Korostettiin tarvetta helpottaa lääkkeiden toimittamista mahdollisimman laajalti edullisella ja lääkinnällisesti tehokkaalla tavalla.
59. EU:n ja Yhdysvaltojen välisen banaaneja koskevan pitkäaikaisen kiistan tuloksellinen ratkaisu merkitsee myönteistä kehitystä, ja toivottavasti yhtä tyydyttäviä ratkaisuja löydetään pian muihin ratkaisemattomiin kiistoihin muun muassa teräsalalla. Yhdysvaltoja kannustetaan edistämään yhdessä unionin kanssa uuden kattavan neuvottelukierroksen käynnistämistä monenvälisestä kaupasta seuraavassa WTO:n ministerikonferenssissa. Tämä olisi merkki EU:n ja Yhdysvaltojen lujasta kumppanuudesta WTO:ssa monenvälistä kauppaa koskevan avoimen, oikeudenmukaisen ja vahvan sääntöjärjestelmän ylläpitämiseksi.

EU:n ja Kanadan väliset suhteet

60. EU:n ja Kanadan huippukokouksessa 21. kesäkuuta 2001 vietetään EY:n ja Kanadan välisen puitesopimuksen 25-vuotisjuhlaa. Kokous korostaa unionin tiivistä, tuloksellista ja jatkuvaa yhteistyötä Kanadan kanssa hyvin erilaisissa kumpaakin osapuolta askarruttavissa, yhteistä etua koskevissa kansainvälisissä kysymyksissä.

VII ULKOSUHTEET

EU ja Venäjä

61. Tärkeitä askelia on otettu ponnisteltaessa kohti yhteisiin arvoihin, tehostettuun vuoropuheluun ja edistykseen perustuvaa kumppanuutta Venäjän kanssa aloilla, joilla on kyse EU:lle hyvin tärkeistä asioista. Hiljattain pidetyssä EU:n ja Venäjän huippukokouksessa päätettiin muun muassa edistää vuoropuhelun ja yhteistyön tiivistämistä poliittisissa ja turvallisuuskysymyksissä Euroopassa, kehittää Euroopan yhteisen talousalueen käsitettä, jatkaa vuoropuhelua energiayhteistyöstä ja käynnistää ilmailuasioita koskeva yhteistyö, johon kuuluu myös Siperian ylilennot. Tukholman Eurooppa-neuvostossa tehtiin tärkeä päätös avata Euroopan investointipankin luotonanto valituille ympäristöhankkeille Venäjällä. EIP on jo edistynyt myönteisesti ensisijaisten hankkeiden mahdollisen rahoittamisen valmisteluissa. Muuhun myönteiseen kehitykseen kuuluvat vuoropuhelun aloittaminen oikeus- ja sisäasioista ministeritasolla, valtiovarainministerien välisen vuoropuhelun jatkaminen ja vuoropuhelun aloittaminen Kaliningradista.
62. Tšetšenian tilanne aiheuttaa edelleen vakavaa huolta. Konfliktiin on löydettävä pikaisesti poliittinen ratkaisu. Ilmoitetut ihmisoikeusrikkomukset on edelleen tutkittava perusteellisesti, jotta tekijät saataisiin oikeuden eteen. Kuten EU:n ja Venäjän huippukokouksessa sovittiin ja vahvistettiin 15. kesäkuuta, Etyjin avustusryhmä palaa Tšetšeniaan. Venäjä on vahvistanut olevansa valmis tekemään yhteistyötä Euroopan unionin kanssa humanitaarisista avustusohjelmista saatavan avun perille saattamisessa.
63. Myös Venäjän riippumattomien tiedotusvälineiden tilanne on huolestuttava. Euroopan unioni seuraa edelleen tiiviisti alan kehitystä. EU:n ja Venäjän huippukokouksessa saavutetun yhteisymmärryksen mukaisesti nykyaikaisessa demokraattisessa yhteiskunnassa tarvitaan vahvaa kansalaisyhteiskuntaa. Sananvapaus ja tiedotusvälineiden moniarvoisuus ovat demokratian keskeisiä periaatteita sekä EU:n ja Venäjän aidon kumppanuuden perusarvoja.

Pohjoinen ulottuvuus

64. Eurooppa-neuvosto hyväksyi pohjoista ulottuvuutta koskevista politiikoista tehtyyn kokonaisselvitykseen sisältyvät poliittiset ohjeet ja seurantamenettelyt. Puheenjohtajavaltio ja komissio olivat laatineet kokonaisselvityksen Luxemburgissa 9. huhtikuuta 2001 pidetyn ulkoministerikonferenssin pohjalta. Feiran toimintasuunnitelman toteuttamista on jatkettava tiiviissä yhteistyössä kumppanimaiden kanssa kaikilla aloilla. Tässä yhteydessä komission tärkeimpänä tehtävänä on jatkuvuuden varmistaminen. Kansainvälisten rahoituslaitosten ja komission käynnistämä pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuus auttaa mobilisoimaan tukea ympäristö- ja ydinturvallisuushankkeille, muun muassa vuoden loppuun mennessä järjestettävän rahoituskonferenssin avulla. Puheenjohtajavaltio Tanska aikoo järjestää korkean tason kokouksen kartoittamaan vuoden 2003 jälkeen toteutettavia hankkeita.

Länsi-Balkan

65. Zagrebin huippukokouksessa tehtyihin sitoumuksiin tukeutuen alueen valtiot ovat edistyneet rohkaisevasti matkalla kohti demokratiaa, markkinataloutta ja rauhanomaista rinnakkaiseloä. Edellä mainittuja saavutuksia korostaa vakautus- ja assosiaatiosopimusten tekeminen Kroatian ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa sekä komission aikomus esittää neuvotteluohjeet vakautus- ja assosiaatiosopimuksen tekemiseksi Albanian kanssa mahdollisuuksien mukaan tämän vuoden loppuun mennessä.
66. Euroopan unioni aikoo edelleen tukea kaikkia ponnisteluja alueen valtioiden tuomiseksi lähemmäksi yhteistä tavoitetta, joka on niiden integroituminen eurooppalaisiin rakenteisiin ensimmäisen vakautus- ja assosiaatioprosessia koskevan neuvoston arviointiraportin päätelmien ja suositusten mukaisesti. Raportti viittoittaa tulevaa kehitystä varsinkin aloilla, joilla tarvitaan konkreettisempaa edistystä. Näistä mainittakoon esimerkkeinä vähemmistöjen oikeuksien turvaaminen, pakolaisten paluu ja alueellinen yhteistyö. Erityistä huomiota on lisäksi kiinnitettävä oikeus- ja sisäasioiden alan yhteistyöhön. Jo tehtyjen vakautus- ja assosiaatiosopimusten täytäntöönpanossa otetaan huomioon politiikat, joita asianomaiset maat harjoittavat kyseisillä aloilla. Eurooppa-neuvosto tukee sitä, että liikennöintivapaus Tonavalla palautetaan pikaisesti.
67. Eurooppa-neuvosto hyväksyi entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa koskevan lausuman (ks. Liite II).
68. EU:n ja Jugoslavian liittotasavallan välisen neuvoa-antavan työryhmän, jonka tehtävänä on luoda suotuisat edellytykset vakautus- ja assosiaatiosopimukselle, ensimmäinen kokous sekä Jugoslavian liittotasavaltaa käsittelevä tuentajien konferenssi ovat konkreettisia esimerkkejä EU:n tuesta Jugoslavian liittotasavallalle. Eurooppa-neuvosto pyytää Jugoslavian liittotasavallan ja Serbian viranomaisia ponnistelemaan edelleen kohti täysimittaista yhteistyötä entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa.
69. Kaikkia osapuolia kehoitetaan osallistumaan rakentavasti YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 mukaisesti Kosovon tilapäisen itsehallinnon perustuslaillisten puitteiden toteuttamiseen ja myöhemmin tänä vuonna järjestettävien Kosovon laajuisten vaalien valmisteluun. Tiukkoja ääriliikkeiden ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaisia toimia Kosovossa ja koko alueella tuetaan.

70. Neuvoston tuore arviointi vakautussopimukseen liittyvistä EU:n painopisteistä tarkentaa sopimuksen painotuksia erityisesti ajatellen myöhemmin tänä vuonna pidettävää aluekonferenssia.

Lähi-itä

71. Eurooppa-neuvosto antaa täyden tukensa Sharm el Sheikhin tiedonkeruukomission suosituksille. Suositukset ovat paras perusta rauhanprosessin jatkamiselle molempien osapuolten hyväksyttyä ne kokonaisuudessaan. On tärkeää sopia nopeasti toteutettavista toimista ja suositusten täysimääräiseen täytäntöönpanoon tähtäävästä aikataulusta osapuolten ja alueen vakauden vuoksi.
72. Monien traagisten tapahtumien jälkeen tarjoutuu nyt tilaisuus, jota ei saa päästää käsistä. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille palestiinalais-israelilaisen suunnitelman turvallisuuden täytäntöönpanosta. Tämä edellyttää, että molemmat osapuolet sitoutuvat tosiasiallisesti saamaan aikaan pysyvää edistymistä turvatilanteessa ja että miehitettyjen alueiden saarto lopetetaan. Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehottaa keskeyttämään asutustoiminnan kokonaan.
73. Rauhoittumisvaiheen on alettava mahdollisimman pian, jotta voidaan toteuttaa luottamusta lisääviä lisätoimenpiteitä, jotka johtavat siihen, että täysimääräisiä ja merkityksellisiä lopullista asemaa koskevaan sopimukseen tähtääviä neuvotteluja jatketaan Yhdistyneiden Kansakuntien päätöslauselmien 242 ja 338 pohjalta.
74. Euroopan unioni on tyytyväinen korkean edustajan raporttiin ja arvostaa suuresti hänen panostaan. Eurooppa-neuvosto yhtyy seuraaviin korkean edustajan näkemyksiin:
- Luottamuksen palautuminen edellyttää tilanteen pikaista parantamista paikan päällä.
 - Väestöryhmien välisen yhteistyön palauttaminen edellyttää tukeamme, jotta usko rauhaan saataisiin palautumaan.
 - Euroopan unioni sitoutuu tukemaan Palestiinan instituutioita ja taloutta sekä säilyttää tämän sitoutumisen osana kansainvälisiä pyrkimyksiä.

Eurooppa-neuvosto pitää lisäksi etusijalla vakautta ja hyvinvointia koko Välimeren alueella. Tätä varten Euroopan unioni käyttää edelleen täysimääräisesti hyväksi Barcelonan prosessia assosiaatiosopimukset mukaan luettuna.

Eurooppa-neuvosto pyytää korkeaa edustajaa jatkamaan ponnistelujaan tiiviissä yhteistyössä puheenjohtajavaltion ja komission sekä osapuolten, Yhdysvaltojen ja muiden toimijoiden kanssa EU:n aktiivisen toiminnan jatkamiseksi. Eurooppa-neuvosto pyytää korkeaa edustajaa antamaan tarvittaessa uusia poliittisia suosituksia.

Algeria

75. Euroopan unioni kehottaa kaikkia Algerian vastuuhenkilöitä toimimaan nykyisten vastakkainasettelujen ja väkivallan lopettamiseksi. Se kehottaa viranomaisia tekemään poliittisen aloitteen kriisin ratkaisemiseksi harjoittamalla vuoropuhelua kaikkien algerialaisten kanssa.
76. Euroopan unioni on valmis tukemaan poliittisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia uudistuksia, jotka ovat tarpeen rauhan, vakauden ja vaurauden palauttamiseksi.

Itä-Timor

77. Euroopan unioni ilmaisee tukensa Itä-Timorin perustuslakia säätävän kokouksen tuleville vaaleille. Se odottaa, että Itä-Timorin kansa saa tämän tärkeän tapahtuman ansiosta perustuslain, ensimmäisen vaalein valitun hallituksen ja poliittiset puitteet itsenäistymiselle.

Korean niemimaa

78. Eurooppa-neuvosto suhtautuu myönteisesti tuloksiin, joita EU:n korkean tason valtuuskunta saavutti molempiin Koreoihin tekemällä matkallaan. Koreoiden välinen vuoropuhelu ja yhteistyö, asensulku ja ihmisoikeudet ovat edelleen keskeisiä kysymyksiä, jotta unionin ja Korean demokraattisen kansantasavallan välisten siteiden kehittämisessä voidaan edelleen edistyä.

o
o o

79. Eurooppa-neuvosto on pannut merkille sille toimitetut asiakirjat ja selvitykset sekä kaikki niissä olevat hyväksytyt neuvoston päätelmät (ks. Liite III). Se pyytää toimielimiä toteuttamaan mahdollisimman pikaisesti niiden edellyttämät jatkotoimet ottaen tarvittaessa täysimääräisesti huomioon näissä päätelmissä annetut poliittiset suuntaviivat.

LIITTEET
PUHEENJOHTAJAN PÄÄTELMIIN

LIITTEET

Liite I	Julkilausuma ballististen ohjusten leviämisen ehkäisemisestä.....	<i>Sivu 19</i>
Liite II	Julkilausuma entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta.....	<i>Sivu 20</i>
Liite III	Göteborgin Eurooppa-neuvostolle toimitetut asiakirjat.....	<i>Sivu 21</i>

**JULKILAUSUMA BALLISTISTEN OHJUSTEN
LEVIÄMISEN EHKÄISEMISESTÄ**

Kansainvälisten normien ja poliittisten välineiden vahvistaminen joukkotuhousoaseiden ja niiden maaliinsaattamisjärjestelmien leviämisen estämiseksi on ensisijaisen tärkeää EU:lle. Olemme sitoutuneet edistämään tämän tavoitteen saavuttamista. Korostamme, että on tarpeen noudattaa edelleen tiukasti kansallista vientivalvontaa ja vahvistaa monenvälisiä asensulku- ja vientivalvontajärjestelmiä.

Ballististen ohjusten leviämisen muodostaman erityisen haasteen osalta katsomme, että sitoutumista olisi täydennettävä maailmanlaajuisella ja monenvälisellä lähestymistavalla yleisten asioiden neuvostossa 14. toukokuuta 2001 hyväksytyjen päätelmien mukaisesti.

Näkemyksemme mukaan Euroopan unionilla, joka on sitoutunut aseriisuntaa ja asensulkua koskevien monenvälisten välineiden vahvistamiseen, olisi oltava johtava asema näissä ponnisteluissa.

Pyydämme neuvostoa hyväksymään viipymättä yhteisen kannan ballististen ohjusten leviämisen vastaisista toimista MTCR:n (ohjusteknologian valvontajärjestely) jäsenten ehdottamien kansainvälisten käytännesääntöjen maailmanlaajuistamisen pohjalta. Aloite voi sopivana ajankohtana johtaa kansainvälisen kokouksen koollekutsumiseen.

Aloitetta noudatetaan täysin avoimesti Euroopan unionin tärkeimpien kumppaneiden kanssa.

JULKILAUSUMA ENTISESTÄ JUGOSLAVIAN TASAVALLASTA MAKEDONIASTA

Keskityimme keskustelussamme entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian tämänhetkiseen tilanteeseen.

Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja selosti meille viimeistä Skopjen-matkaansa, jonka hän teki yhdessä NATOn pääsihteerin kanssa. Olemme hyvin tyytyväisiä EU:n korkean edustajan Javier Solanan päättäväiseen toimintaan tämänhetkisen kriisin yhteydessä. Olemme tyytyväisiä yhteistyöhön NATOn ja Yhdysvaltojen kanssa.

Toistamme pitävämme tiukasti kiinni kansainvälisesti hyväksytyjen rajojen loukkaamattomuudesta alueella sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian suvereenisuudesta ja alueellisesta koskemattomuudesta yhtenä monikansallisena valtiona.

Vahvistamme jälleen, että on tarpeen löytää poliittinen ratkaisu. Tämä edellyttää seuraavaa:

- Käynnistetään todellinen vuoropuhelu, joka kattaa kaikki asialistan kysymykset, muun muassa perustuslakiin liittyvät kysymykset. Olimme tyytyväisiä siihen, että presidentti Trajkovski ja kansallisen yhtenäisyyden hallitus ovat valmiita toimimaan sen mukaisesti. Kehotamme heitä pyrkimään nyt konkreettisiin edistysaskeleihin, ja odotamme selontekoa, jonka pääministeri Georgievski antaa yleisten asioiden neuvostolle 25. kesäkuuta.
- Saadaan aikaan pysyvä rauha. On ehdottomasti jatkettava tulitaukoa. Tuomitsemme jyrkästi kaiken väkivallan käytön. Aseriisuntaa koskeva presidentti Trajkovskin suunnitelma, jonka hallitus hyväksyi, luo hyvän perustan tähän suuntaan tapahtuvalle kehitykselle. Kehotamme kaikkia demokraattisia voimia entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa, naapurivaltioita ja kansainvälistä yhteisöä liittymään yhteen ääri liikkeitä vastaan.

Tulitauon lujittamiseen tähtäävät toimenpiteet on toteutettava viipymättä.

Ilmoitamme, että Euroopan unioni on valmis tukeutumaan tämänhetkisissä keskusteluissa saavutettuun edistykseen ja lupautuu edistämään edelleen entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa käytävää vuoropuhelua.

Tässä yhteydessä olemme päättäneet nimittää rajoitetuksi ajaksi EU:n edustajan, joka asuu Skopjessa ja joka toimii korkean edustajan alaisuudessa. EU jatkaa tiivistä yhteistyötä NATOn sekä keskeisten kumppaneiden ja asiaan kuuluvien järjestöjen kanssa. Pyydämme neuvostoa toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet.

Toteamme, että poliittisessa vuoropuhelussa saavutettu yhteisymmärrys merkittävistä uudistuksista luo edellytykset sille, että EU toimittaa apua entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle.

Toistamme, että EU kantaa päättäväisesti vastuunsa. Edistämme tärkeimpien kumppaneidemme kanssa alueen vakautta, demokraattista kehitystä ja hyvinvointia erityisesti vakautus- ja assosiaatioprosessin sekä vakaussopimuksen avulla.

GÖTEBORGIN EUROOPPA-NEUVOSTOLLE TOIMITETUT ASIAKIRJAT

- Puheenjohtajavaltion selvitys Euroopan unionin tulevaisuutta koskevasta keskustelusta
([9520/01 + COR 1](#))
- Neuvoston valmistautuminen laajentumiseen
([9518/01 + ADD 1 REV 1](#))
- Komission tiedonanto: "Kestävä kehitys Euroopassa paremman maailman vuoksi: kestävä kehitystä koskeva Euroopan unionin strategia" – komission ehdotus Göteborgin Eurooppa-neuvostolle
([9175/01](#))
- Ympäristönäkökohtien huomioon ottaminen alakohtaisissa politiikoissa ja yhteisön kestävän kehityksen strategia – Puheenjohtajavaltion yhteenvetoraportti
(9096/1/01 REV 1)
- Neuvoston (yleiset asiat) selvitys ympäristönäkökohtien huomioon ottamisesta yleisten asioiden neuvoston toimivaltaan kuuluvissa ulkoisissa politiikoissa
([7791/01 + COR 1](#))
- Neuvoston (sisämarkkinat, kuluttaja-asiat ja matkailu) selvitys: Strategia ympäristönsuojelun ja kestävän kehityksen huomioon ottamiseksi sisämarkkinapolitiikassa
([8970/01](#))
- Neuvoston (maatalous) päätelmät ympäristönäkökohtien huomioon ottamisesta ja kestävästä kehityksestä yhteisessä maatalouspolitiikassa
([8486/01](#))
- Neuvoston (kalastus) päätelmät ympäristövaatimusten ja kestävän kehityksen huomioon ottamisesta yhteisessä kalastuspolitiikassa
([7885/01 + COR 1](#) (sv))
- Neuvosto (liikenne)
Neuvoston päätöslauselma Cardiffin ja Helsingin huippukokousten jatkotoimista ympäristönäkökohtien ja kestävän kehityksen huomioon ottamiseksi liikennepolitiikassa
([7329/01](#))
- Neuvoston (teollisuus ja energia) päätelmät strategiasta kestävän kehityksen huomioon ottamiseksi Euroopan unionin yrityspolitiikassa
([8328/01](#))
- Neuvoston (teollisuus ja energia) päätöslauselma strategiasta ympäristönäkökohtien ja kestävän kehityksen huomioon ottamiseksi energiapolitiikassa
([8490/01](#))

- Neuvoston (kehitys) päätelmät strategiasta ympäristönäkökohtien huomioon ottamiseksi EY:n taloudellisessa ja kehitysyhteistyössä kestävästä kehityksestä edistävällä tavalla
([8971/01](#))
- Neuvoston suositus, annettu 15 päivänä kesäkuuta 2001, jäsenvaltioiden ja yhteisön talouspolitiikan laajoiksi suuntaviivoiksi
([9326/01](#))
- Puheenjohtajavaltion selvitys kaikista veropakettiin liittyvistä näkökohdista (laadittu tiiviissä yhteistyössä komission yksiköiden kanssa)
([9548/01](#))
- Sosiaalisen suojelun komitean kertomus eläkkeiden kestävyydestä
([8792/01 + ADD 1](#))
- Puheenjohtajavaltion selvitys Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta
([9526/1/01 REV 1 + REV 2 \(de\)](#))
- Euroopan unionin ohjelma väkivaltaisten konfliktien estämiseksi
([9537/1/01 REV 1](#) + *REV 1 COR 1 (fi)*)
- Neuvoston (yleiset asiat) päätelmät EU:n ja YK:n yhteistyöstä konfliktineston ja kriisinhallinnan alalla
([9528/2/01 REV 2](#))
- [Korkean edustajan ja komission selvitys siitä, miten Euroopan unioni voisi paremmin edistää Lähi-Idän rauhan prosessin aloittamista uudelleen](#)
(10255/01)
- Puheenjohtajavaltion ja komission kokonaisselvitys pohjoista ulottuvuutta koskevista politiikoista
([9804/01](#))
- Neuvoston (yleiset asiat) selvitys Välimeren aluetta koskevan yhteisen strategian täytäntöönpanosta
([9124/01](#))
- Neuvoston (yleiset asiat) selvitys Venäjää koskevan yhteisen strategian toteuttamisesta
([9805/01](#))
- Neuvoston (yleiset asiat) raportti vakautus- ja assosiaatioprosessin arvioinnista
([9765/01](#))
- Puheenjohtajavaltion selvitys syrjäisimmistä alueista: Tilanneselvitys
([9815/01](#))